በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ትምህርት ቢሮ

የ6ኛ ክፍል ከተማ አቀፍ አንደኛ ደረጃ መልቀቂያ ፈተና

አካባቢ ሳይንስ, ሰኔ 2017ዓ.ም/ JUNE 2025 G.C

የጥያቄ ብዛት: 40

የተፈቀደው ሰዓት: - 1 ሰዓት

አጠቃላይ ትዕዛዝ

ይህ የአካባቢ ሳይንስ ፈተና ነው:: በዚህ ፈተና ውስጥ 40 ጥያቄዎች ተካተዋል:: ለእያንዳንዱ ጥያቄ ትክክለኛ መልስ የሆነውን አማራጭ የያዘውን ፊደል በመምረጥ ለመልስ መስጫ በተሰጠው ወረቀት ላይ በማጥቆር መልስ ይሰጣል:: የፈተና ትእዛዞችን በጥንቃቄ በማንበብ ፈተናውን መስራት ይጠበቅባችኋል::

መልስ የሚሰጠው በተናጥል በተዘጋጀው የመልስ መስጫ ወረቀት ላይ ነው:: በመልስ መስጫው ላይ ትክክለኛው መልስ የሚጠቆረው በእርሳስ ብቻ ነው:: ትክክለኛውን መልስ በማጥቆር ሲሰራ ለማጥቆር የተፈቀደው ቦታ በሙሉ በሚታይ መልኩ በደንብ መጥቆር አለበት:: የጠቆረውን መልስ ለመቀየር ቢፈለግ በፊት የጠቆረውን በደንብ በማጥፋት መጽዳት አለበት:: ለምሳሌ የጥያቄው መልስ "መ" ቢሆን በዚህ መልኩ አራተኛው ክብ መጥቆር አለበት::

ሀ	ለ	ሐ	መ
●	○	○	●

ፈተናውን ሰርቶ ለመጨርስ የተፈቀደው 1 ሰዓት ነው:: ፈተናውን ሰርቶ ለመጨረስ የተሰጠው ሰዓት ሲያበቃ ለመስሪያነት የተጠቀማችሁበትን እርሳስ ማስቀመጥ እና ፈተናው መስራት ማቆም አለባችሁ :: ፈተናው እንዴት እንደሚሰበሰብ በፈታኙ/ኟ እስከሚነገር ድረስ በቦታችሁ ተቀምጣችሁ መጠበቅ አለባችሁ ::

መኮረጅ ወይም በፈተና ስአት የፈተናን ህግ የማያከብር ተፈታኝ ፈተናው አይያዝለትም፤ ፈተናውን እንዳይፈተንም ይደረጋል::

ፈተናውን መስራት ከመጀመራችሁ በፊት በመልስ መስጫው ላይ መሞላት የሚገባውን መረጃ ሁሉ በጥንቃቄ መሙላት አለባችሁ ::

ፈተናውን መስራት ጀምሩ ሳይባል መጀመር አይፈቀድም !

LIVEWORKSHEETS

ትዕዛዝ፡ ለእያንዳንዱ ጥያቄ ከቀረቡ አራት አማራጮች መካከል ትክክለኛ መልስ የያዘውን ፊደል ብቻ በመምረጥ የመልስ መስጫ ወረቀት ላይ አጥቁር/ሪ።

1. የኢትዮጵያ ፍጹማዊ መገኛ የሆነው የትኛው ነው?
   ሀ. ከ3°ሰሜን እስከ 15°ሰሜን ኬክሮስ እና ከ33°ምሥራቅ እስከ 48°ምሥራቅ ኬንትሮስ።
   ለ. ከ0°ሰሜን እስከ 12°ሰሜን ኬክሮስ እና ከ30°ምሥራቅ እስከ 45°ምሥራቅ ኬንትሮስ።
   ሐ. ከ5°ሰሜን እስከ 20°ሰሜን ኬክሮስ እና ከ25°ምሥራቅ እስከ 50°ምሥራቅ ኬንትሮስ።
   መ. ከ10°ሰሜን እስከ 18°ሰሜን ኬክሮስ እና ከ35°ምሥራቅ እስከ 55°ምሥራቅ ኬንትሮስ

2. ከሚከተሉት ውስጥ የትኛው ሀገር ከኢትዮጵያ ጋር ድንበር ይጋራል?
   ሀ. ኡጋንዳ
   ለ. ታንዛኒያ
   ሐ. ኤርትራ
   መ. ሩዋንዳ

3. ተማሪ ፀጋዬ ኬክሮስ 9°ሰሜን እና ኬንትሮስ 39°ምስራቅ በመጠቀም በኢትዮጵያ ካርታ ላይ የትኛውን ቦታ እንደሚያሳይ ይገመታል?
   ሀ. አዲስ አበባ
   ለ. ላሊበላ ቤተክርስቲያን
   ሐ. ሰሜናዊ ተራሮች
   መ. ግድብ ላይ ያለ ፓርክ

4. ተማሪ መስፍን የኢትዮጵያን ንድፍ ካርታ ሲሰራ የትግራይ ክልል ከአዲስ አበባ ጋር ያለውን አንጻራዊ መገኛ ለማሳየት የሚያስፈልገው ምንድን ነው?
   ሀ. ትግራይን ከአዲስ አበባ ደቡብ-ምሥራቅ ላይ ማስቀመጥ
   ለ. ትግራይን ከአዲስ አበባ ሰሜን-ምዕራብ ላይ ማስቀመጥ
   ሐ. ትግራይን ከአዲስ አበባ ደቡብ-ምዕራብ ላይ ማስቀመጥ
   መ. ትግራይን ከአዲስ አበባ ሰሜን-ምሥራቅ ላይ ማስቀመጥ

5. ቁስ አካል ምን ማለት ነው?
   ሀ. ማንኛውም ቦታ የሚይዝና መጠነ-ቁስ ያለው
   ለ. ቀለም ወይም ግርዶሽ ያለው
   ሐ. ኃይል የሚፈጥር
   መ. ቅርጽ ወይም መጠን ያለው

6. ሁለትና ከሁለት በላይ ከሆኑ ንጥረ ነገሮች በኬሚካዊ መስተጋብር የሚፈጠር ልዩ ቁስ የሆነው የቱ ነው?
   ሀ. ቤዝ
   ለ. ጨው
   ሐ. ውህድ
   መ. አክሳይዶች

LIVEWORKSHEETS

7. አሲድ ከቤዝ ጋር ሲፀገበር ምን ይፈጠራል?

ሀ. ኦክሳይድ

ለ. ጨው

ሐ. ቤዝ

መ. አሲድ

8. የጉልበት ምንጭ የሆነው የቱ ነው?

ሀ. ውሃ

ለ. ፕላስቲክ

ሐ. ብርጭቆ

መ. ወረቀት

9. ድምጽ በየትኛው ቁስ በፍጥነት ይተላለፋል?

ሀ. በአየር

ለ. በውሃ

ሐ. በብረት

መ. በባዶ ቦታ (ቫኩዩም)

10. ከሚከተሉት ውስጥ በኢትዮጵያ ከዋና ዋና የአየር ንብረት ዓይነቶች ውስጥ የሚመደበው የቱ ነው?

ሀ. ሞቃታማ እና ደረቃማ

ለ. ቀዝቃዛ እና እርጥበታማ

ሐ. ሞቃታማ እና እርጥበታማ

መ. ሞቃታማ እና ደረቅ

11. የኢትዮጵያን የአየር ንብረት በዋናነት ተቆጣጣሪ የሆነ ነው የቱ ነው?

ሀ. የውቅያኖስ ፍሰቶች

ለ. ከኢኳተር ርቀት

ሐ. የአፈር አይነት

መ. ኬክሮስ እና ከፍታ

12. በኢትዮጵያ ስምጥ ሸለቆ ውስጥ የሚገኙ ሐይቆች የተለመደ ባህሪአቸው የሆነው ?

ሀ. ሁሉም ንፁህ ውሃ ያላቸው ሐይቆች ናቸው።

ለ. በከፍታ ቦታዎች ይገኛሉ።

ሐ. በዝቅተኛ ስፍራዎች የሚገኙ እና ብዙውን ጊዜ ጠባብ ናቸው።

መ. በወቅታዊ ለውጦች አይጎዱም።

LIVEWORKSHEETS

13. ለአካባቢ ብክለት ዋና ምክንያቶች የትኞቹ ናቸው?

ሀ. ዛፎችን መትከል እና መንከባከብ

ለ. የፕላስቲክ ምርቶችን እና ቆሻሻ ቁሶችን በተገቢው ሳይጠቀሙ መጣል

ሐ. ንብረቶችን እንደገና መጠቀም እና ማደስ

መ. የተፈጥሮ ሀብቶችን በተገቢው መጠቀም

14. በሰሜን ኢትዮጵያ በጣም የተለመዱ ባህላዊ ክንዋኔዎች የሆኑት የትኞቹ ናቸው?

ሀ. ገና እና ቡሄ

ለ. አሸንዳ፣ ሻደይ እና ሶለል

ሐ. ጨምበላላ እና የለቅሶ ሥነ-ሥርዓቶች

መ. የሰርግ ሥነ-ሥርዓቶች እና በዓላት

15. የኢትዮጵያ የቋንቋ ቤተሰብ የሆነው የትኛው ነው?

ሀ. ኢንዶ-አውሮፓዊ እና ሲኖ-ቲቤታን

ለ. ኦስትሮኔዥያን እና ናይጀር-ኮንጎ

ሐ. አፍሮ-እስያዊ እና ናይሎ-ሰሐራዊ

መ. ድራቪዲያን እና ዩራሊክ

16. የኢትዮጵያ የተፈጥሮ የቱሪስት መስህብ የሆነው የትኛው ነው?

ሀ. እንደ ላሊበላ ያሉ ታሪካዊ ቦታዎች

ለ. የባህል ቅርሶች እና የዕደ ጥበብ ውጤቶች

ሐ. ቤተመዘክሮች እና የማስታወሻ ቦታዎች

መ. ልዩ የመልክአ ምድር አቀማመጥ

LIVEWORKSHEETS

17. የቱሪዝም ኢንዱስትሪን የሚጎዳ ተግዳሮት የሆነው የትኛው ነው?

ሀ. የቱሪዝም መስህቦችን ደካማ የማስተዋወቅ እና የገበያ ሁኔታ

ለ. የቱሪስቶች ብዛት መጨመር

ሐ. የትራንስፖርት ወጪ ከፍተኛ መሆን

መ. በአገር ውስጥ የባህል በዓላት ብዛት

18. በሀገራችን የሚገኙ ጎጂ ልማዳዊ ድርጊቶች የትኞቹ ናቸው?

ሀ. የአበባ በዓል አከባበር

ሐ. የዕለታዊ ገበያ ጉብኝት

ለ. ባህላዊ ሙዚቃ ማስማት

መ. የሴት ልጅ ግርዛት

19. በኢትዮጵያ የድርቅ ምክንያት የሆነው የቱ ነው?

ሀ. የዝናብ መጠን መጨመር

ለ. የጫካ አካባቢዎች መስፋፋት

ሐ. የአየር ጠባይ እና የአየር ንብረት መለወጥ

መ. የውሃ ሀብት አስተዳደር መሻሻል

20. በበለጸጉ ሀገራት ድርቅ ከተከሰተ በኋላ ረሀብ የማይከሰትባቸው ምክንያት ምንድን ነው?

ሀ. ከተለያዩ የምጣኔ ሀብት እንቅስቃሴዎች መሰረታዊ ፍላጎታቸውን ስለሚያሟሉ።

ለ. ሙሉ በሙሉ በግብርና ላይ የሚመረኮዙ ናቸው።

ሐ. ድርቅ በጭራሽ አይከሰትባቸውም ።

መ. ሁሉንም ምግብ ከሌሎች ሀገሮች ስለሚያገኙ ።

21. ካርታን በማንበብ እና በመጠቀም ምን መረጃ መለዋወጥ ይቻላል?

ሀ. የገንዘብ ሂሳቦች

ሐ. የሰው ሰራሽ አስተውሎች

ለ. የመሬት አቀማመጦች

መ. የስነ-ምግብ መረጃ

22. ከበደ አንድን ሀገር በአፍሪካ ካርታ ላይ ለማሳየት ከ15° ደቡብ ኬክሮስ እና 45°ምሥራቅ ኬንትሮስ መጠኖችን ተጠቅሟል። ይህ ሀገር በምን ዓይነት ክልል ውስጥ ይገኛል?

ሀ. ሰሜን አፍሪካ

ሐ. ምሥራቅ አፍሪካ

ለ. ምዕራብ አፍሪካ

መ. ደቡብ አፍሪካ

LIVEWORKSHEETS

23. አለማየሁ የምሥራቅ አፍሪካ ሀገራትን በአፍሪካ ካርታ ላይ ለማሳየት ኬክሮስ (ላቲቱድ) እና ኬንትሮስ (ሎንግቲዩድ) በመጠቀም እየሰራ ነው ። ከታች ከተሰጡት መጠኖች ውስጥ የትኛው ለኬንያ ትክክለኛ መገኛ ይሆናል?

ሀ. 5°ሰሜን፣ 38°ምሥራቅ ኬንትሮስ

ሐ. 25°ሰሜን፣ 55°ምሥራቅ

ለ. 10°ደቡብ፣ 15°ምዕራብ

መ. 30°ደቡብ፣ 10°ምዕራብ

24. በምሥራቅ አፍሪካ አጎራባች ሀገራት ዝርዝር ውስጥ የተካተተው ሀገር የትኛው ነው?

ሀ. ኢትዮጵያ

ሐ. ሱዳን

ለ. ሶማሊያ

መ. ኬንያ

25. ዋና ዋና የደም ህዋሶች የሆኑት የትኞቹ ናቸው?

ሀ. ፕላዝማ፣ ኦክስጂን፣ ካርቦን ዳይኦክሳይድ

ለ. ቀይ የደም ህዋሶች፣ ነጭ የደም ህዋሶች፣ ፕሌትሌቶች

ሐ. ፕላዝማ፣ ፕሌትሌቶች፣ ሄሞግሎቢን

መ. ውሃ፣ አልሚ ምግቦች፣ ጀርሞ

26. ከተሰጡት የጉልበት ምንጮች መካከል የትኛው ታዳሽ የጉልበት ምንጮችን ብቻ ያካትታል?

ሀ. የጸሐይ ብርሃን፣ ንፋስ፣ የባትሪ ድንጋይ

ለ. የጸሐይ ብርሃን፣ ንፋስ፣ ውሃ

ሐ. የማገዶ እንጨት፣ የተፈጥሮ ጋዝ፣ የድንጋይ ከሰል

መ. የቤንዚን፣ የነጭ ጋዝ፣ የኤሌክትሪክ

27. የቀላል መኪናዎች ዋና ዓላማቸው ምንድነው?

ሀ. ጉልበትን ማሳደግ

ሐ. የነዳጅ ፍጆታን መቀነስ

ለ. የጊዜ ፍጆታን መጨመርስ

መ. ስራን በቀላሉ ማከናወን

28. በምሥራቅ አፍሪካ ክፍሎች ውስጥ ከሰኔ እስከ መስከረም ባለው ወቅት በየትኛው አካባቢ ዝናብ ይከሰታል?

ሀ. በምድር ወገብ አካባቢ ያሉ ሀገራት

ለ. በምሥራቅ አፍሪካ ሰሜናዊ ክፍል ያሉ አካባቢዎች

ሐ. ከምድር ወገብ በስተ ደቡብ ያሉ ሀገራት

መ. በደረቅ ክልሎች ያሉ ሀገራት

LIVEWORKSHEETS

29. ከምሥራቅ አፍሪካ ሀገራት ውስጥ የትኛው በብረት እና በወርቅ ማዕድናት ይታወቃል?

ሀ. ኢትዮጵያ
ሐ. ዩጋንዳ
ለ. ሶማሊያ
መ. ቡሩንዲ

30. የአፈር መሸርሸርን ለመከላከል ከሚጠቀሙ ዘዴዎች ውስጥ የትኛው ዘዴ ዘሮችን በተለያዩ ዓመታት በማሳው ላይ መዝራትን ያካትታል?

ሀ. ዳግም ድነና
ሐ. ዘር ማፈራረቅ
ለ. ድነና
መ. የእርከን ሥራ

31. በምሥራቅ አፍሪካ ውስጥ የሚገኝ እና በዓለም በርዝመቱ ትልቁ ወንዝ የትኛው ነው?

ሀ. የዛምቤዚ ወንዝ
ሐ. ናይል ወንዝ
ለ. የገናሌ ወንዝ
መ. የአማዞን ወንዝ

32. በምስራቅ አፍሪካ የውሃ ሃብት አጠቃቀም ላይ ዋና ፈተና የሆነው ምንድን ነው?

ሀ. የኢንዱስትሪ ብክለት
ለ. በሀይቆች ላይ ከመጠን በታች ዓሣ ማስገር
ሐ. የኢኳቶሪያ የምድር ምልክት
መ. የደን መትከል

33. ባህላዊ ቅርሶች የምጣኔ ሀብት ዕቅድን ለማሳደግ ከሚከተሉት ውስጥ የትኛውን ያካትታሉ?

ሀ. የሀገር ውስጥ እና የውጭ ቱሪስቶችን መሳብ
ለ. የውጭ ንግድ ቀናሾችን መጨመር
ሐ. የእርሻ ምርታማነትን ማሳደግ
መ. የኤሌክትሪክ አጠቃቀምን መቀነስ

LIVEWORKSHEETS

34. በምሥራቅ አፍሪካ የቱሪዝም ምጣኔ ሀብታዊ ጠቀሜታ ምንድነው?

ሀ. የመንግሥት የውጭ ምንዛሬን ይቀንሳል።

ለ. የአካባቢውን ባህል ይጎዳል።

ሐ. የሥራ እድልን ያመቻቻል።

መ. የግብርና ሥራን ይጎዳል።

35. በምስራቅ አፍሪካ የአትክልት እርባታ ኢንዱስትሪ የሚያጋጥመው ዋና ፈተና የሆነው የቱ ነው?

ሀ. በመጓጓዣ ወቅት በቂ የማቀዝቀዣ አቅም አለመኖር

ለ. ለምርቶች ዝቅተኛ ሀገራዊ ፍላጎት አለመኖር

ሐ. የሰብል ግብይት ከፍተኛ ወጪዎች

መ. የብቃት ያለው የሰው ኃይል አለመኖር

36. የውስጥ ንግድ ዋናው ባህሪው ምንድን ነው?

ሀ. በአንድ አህጉር ውስጥ ባሉ አገሮች መካከል የሚደረግ ንግድ

ለ. በአንድ አገር ውስጥ በሚገኙ ሰዎች መካከል የሚካሄድ የንግድ እንቅስቃሴ

ሐ. በምስራቅ አፍሪካ እና በምዕራባዊ አገሮች መካከል የኢንዱስትሪ ምርቶች ልውውጥ

መ. ምርቶችን እና የሰብል ምርቶችን የሚያካትት ንግድ

37. ጫት ውስጥ የሚገኝ ኬሚካል ምን ይባላል?

ሀ. ኒኮቲን

ለ. ካቴኒን

ሐ. ሞርፊን

መ. ኢታኖል

LIVEWORKSHEETS

38. ድርቅ የሚለው ቃል ዋናው ትርጉም ምንድን ነው?

ሀ. ድንገተኛ የዝናብ ሽፋን በመከሰቱ የሚፈጠር

ለ. እንደ ካንሰር በሽታ በፍጥነት የሚራመድ

ሐ. ያልተለመደ የዝናብ እጥረት ወይም ረጅም ጊዜ ዝናብ አለመኖር

መ. በአንድ ክልል የምግብ ምርት መጨመር

39. በምስራቅ አፍሪካ ድርቅን በማሳደግ፣ የዝናብ መጠንን በመቀነስ፣ የአፈር መሸርሸር በመጨመር እና የአካባቢውን የውሃ ዑደት በማዛባት ድርቅን የሚያስከትለው የቱ ነው ?

ሀ. የደን መውደም

ሐ. ከመጠን በታች በእንስሳት ማስጋጥ

ለ. የኢንዱስትሪ መቀነስ

መ. የህዝብ ቁጥር መቀነስ

40. የምስራቅ አፍሪካ አገሮች (ኢትዮጵያ፣ ሶማሊያ፣ ኡጋንዳ፣ ኬንያ፣ ጂቡቲ) እንደ ድርቅ ተጋላጭ ክልሎች የሚያገናኛቸው የጂኦግራፊያዊ ባህሪ ምንድን ነው?

ሀ. በአፍሪካ ቀንድ እና በምስራቅ አፍሪካ ሪፍት ሸለቆ አቅራቢነት

ለ. በሳህራ በረሃ ውስጥ መገኘት

ሐ. በአትላንቲክ ውቅያኖስ ዳርቻ አቅራቢነት

መ. በትሮፒካል የደን ሽፋን ላይ ጥገኝነት

LIVEWORKSHEETS